

Posudek oponenta bakalářské práce

Název bakalářské práce: Výskyt komplikací u pacientů s diabetem mellitus

Název bakalářské práce v AJ : The Incidence of Complications in Patients with Diabetes Mellitus

Autor práce: Kristýna Korytenská

Název studijního oboru: Všeobecná sestra

Forma studia: prezenční

Vedoucí práce: PhDr. Pavla Pavlíková, ÚTPO 1. LF UK v Praze

Oponent práce: PhDr. Ing. Renata Hrdličková, DiS., ÚTPO 1. LF UK v Praze

Akademický rok: 2013/14

Posudek

Volba tématu

Autorka práce se zaměřila na výskyt komplikací u pacientů s diabetem mellitus. Téma práce hodnotím jako aktuální. Cílem práce bylo zjistit, které akutní a chronické komplikace převažují ve vztahu k pohlaví, typu a délce trvání diabetu.

Teoretická část

Je členěna do 2 kapitol. Autorka zde podává informace o typech, léčbě a komplikacích DM. V Abstraktu postrádám celkový závěr a doporučení pro praxi. Klíčová slova odpovídají obsahu práce. V Seznamu literatury najdeme 13 literárních pramenů a 2 internetové zdroje. Studentka neumí tvořivě pracovat s literaturou, opisuje a řadí za sebou texty. Postrádám zde zcela komparaci jednotlivých literárních zdrojů a jejich kritické posouzení. Negativně hodnotím i absenci zahraničních pramenů. Chybí mi zde rešerše literatury z aktuálních odborných ošetřovatelských článků. V celé bakalářské práci čtenář nachází velké množství gramatických chyb a překlepů. Předkladatelka práce za uvedenými citacemi dost často neukončuje věty tečkou. Úroveň jazykového zpracování je na značně podprůměrné úrovni.

Empirická část

Pro zjištění potřebných dat byl použit dotazník vlastní konstrukce o 20 položkách, přičemž otázky č. 1-2 sloužily k zjištění základních sociodemografických údajů. Otázky byly formulovány s ohledem na cíle práce. Studentka oslovila pacienty ve třech diabetologických ambulancích. Průzkumný vzorek tvořilo celkem 78 respondentů, 43 žen a 35 mužů. Ty pak rozdělila z důvodu svého průzkumného šetření na pacienty s DM 1. typu a s DM 2. typu. Po

tomto dělení je pak v kategorii diabetu 1. typu jen 13 žen a 12 mužů. Domnívám se, že pro zkoumání výskytu komplikací u této skupiny jde o značně malý vzorek respondentů.

Graf č. 6 na str. 38 znázorňuje celkový výskyt hyperglykémie u mužů. Autorka práce zde konstatuje, že touto komplikací trpí **9** mužů z 35 respondentů. Na grafu č. 7, který zobrazuje celkový výskyt hyperglykémie u obou pohlaví, je však znázorněno, že s tímto stavem má zkušenost celkem **11** mužů. Graf č. 5 na str. 36 znázorňuje celkový výskyt hyperglykémie u žen. Ze 43 respondentek touto komplikací trpí **11**. Z grafu č. 7 však můžeme vyčíst, že touto komplikací trpí jen **8** žen. Graf č. 7 tedy nesouhlasí s výsledným tvrzením autorky práce, že hyperglykémii trpí celkem 20 dotazovaných (viz str. 39). Jaké informace jsou tedy pravdivé?

Chybí zde popis a vysvětlení grafu č. 11 na str. 42., č. 13 (str. 43) a grafu č. 15 na str. 44. Co jste chtěla znázornit? V grafech nejsou uvedeny celkové ani relativní četnosti. Dle Vaší interpretace byla např. diabetická nefropatie monitorována jen u pěti pacientů. Zobrazená procenta pak v žádném případě nekorelují se zjištěnými výsledky. Výše zmíněné 3 grafy působí na čtenáře zbytečně matoucím dojmem. Náhodný čtenář pak může dojít k mylnému závěru, že 40% žen s DM 1. typu má i nefropatii atd.

V kapitole Shrnutí zjištěných výsledků (str. 52) docházíte k závěru, že „*Celkově se akutní a chronické komplikace vyskytly u 30 ze 78 respondentů.*“ Na str. 54, ale již udáváte, že „*akutní či chronickou komplikací celkem trpí 32 ze 78 dotazovaných respondentů.*“ Která informace je adekvátní? Při zhodnocení počtu výskytu jednotlivých komplikací jsem došla k jiným závěrům. Akutních komplikací (hyperglykémie: N 20, hypoglykémie: N 2, diabetické kóma: N 2) je dle Vašeho výčtu celkem **24**. Chronických komplikací (nefropatie: N 5, retinopatie N5, angiopatie N 4, neuropatie: N 3, diabetická noha: N2, jiné komplikace N3) je celkem **22**. Celkově jste tedy zaznamenala 46 komplikací. Postrádám zde proto další podrobnější analýzu a to, u kolika respondentů se vyskytlo více komplikací? Jednalo se spíše o pacienty (ky) s diabetem 2. typu?

V Diskuzi čtenář nachází řadu nevhodných formulací jako například:
s. 54 „*F. Banting, který vynalezl inzulín.*“

Osobní pocity a známky překvapení jistě nepatří do odborného textu.

s. 53 „*Diabetes se v mém okolí objevuje už od základní školy.*“

s. 54 „*... byla jsem zaskočená obrovským rozdílem výskytu mezi oběma typy diabetu.*“

„*překvapilo mě, že poměr u diabetu 1. typu je téměř stejný.*“

s. 55 „*... nejvíce ze všech výsledků mého šetření mě zarazily výsledky ohledně výskytu diabetického kómatu.*“

Teprve v Diskuzi se čtenář dočítá o určitých očekáváních autorky a o vyslovených předpokladech výskytu jednotlivých komplikací.

s. 55 „*U diabetické nefropatie jsem očekávala výskyt kolem 8 %.*“

„*Z chronických komplikací jsem předpokládala nejvyšší výskyt u diabetické nefropatie kolem 10 %.*“

Ptám se proto, proč jste svoje předpoklady a očekávání neformulovala do hypotéz?

Pozitivně hodnotím, že výsledky průzkumného šetření autorka srovnala s oficiálními statistickými údaji z ÚZIS ČR.

V Závěru sice studentka uvádí přehled nejdůležitějších výsledků. Ale ty se stávají pro pozornějšího čtenáře matoucí. V kapitole Shrnutí zjištěných výsledků (s. 51) autorka uvádí, že: „*diabetickou neuropatií trpí 3 respondenti.*“ V kapitole: Závěr a doporučení pro praxi (str. 57), se zmiňuje již o 5 respondentech s touto chronickou komplikací.

Konstatování typu. „*Myslím si, že bakalářská práce, kterou jsem zpracovala, přiblížila, jak často se vyskytují akutní a chronické komplikace ve vztahu k typu diabetu, pohlaví a délce trvání diabetu.*“ je prakticky nic neříkající. Chybí mi zde věcné konstatování, zda bylo či nebylo cílů práce dosaženo.

Postrádám zde konkrétní návrhy pro další průzkumné šetření a též co vlastně nového bakalářská práce přinesla. Do Závěru jistě nepatří znovu zopakovaná definice DM a též co patří do akutních a chronických komplikací u této choroby.

Přílohy

Kvalita příloh je odpovídající. Přílohy byly vhodně zvoleny k danému tématu.

Formální zpracování práce

Předložená bakalářská práce má 49 stran textu. Nebylo nutné číslovat Seznam použité literatury, Seznam příloh. Obsahuje 13 tabulek a 17 grafů. V Seznamu literatury je použito několik typů písma.

Celkové hodnocení práce (6 – 10 vět)

Závěrečná bakalářská práce by měla demonstrovat schopnost studenta aktivně pracovat s odbornou literaturou. Výsledky (+ některé grafy) empirické části jsou někdy značně nesrozumitelně interpretovány. Tvrzení autorky, že „*V České republice jsem neobjevila zpracovanou bakalářskou nebo diplomovou práci zaměřenou na výskyt akutních a chronických komplikací u onemocnění DM u dospělých osob.*“ považuji za dosti troufalé. Práce s touto tematikou najdeme na www.theses.cz Mám např. na mysli bakalářkou práci E. Juráškové: Chronické komplikace u onemocnění diabetes mellitus, která byla obhájena na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně (2013) nebo práci D. Procházkové: Výskyt pozdních komplikací u pacienta s diagnózou diabetes mellitus, která byla obhájena na Masarykově univerzitě v Brně v r. 2011. Tímto docházím i k závěru, že autorka práce nevěnovala dostatečné úsilí rešerši literatury. Jazyková a stylistická úroveň není také v žádném případě dotažena do úspěšného konce.

Práce s výhradami odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci

Práci doporučuji k obhajobě.

Práci klasifikuji stupněm dobře.

Otázky a připomínky k obhajobě práce

V jednom ze svých doporučení pro praxi uvádíte „Zvýšit prevenci vůči diabetu a jeho komplikacím.“

Co to podle Vás v praxi znamená?

V Praze, 29. ledna 2014

PhDr. Ing. Renata Hrdličková, DiS.

Podpis oponenta práce